

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра Публічного управління та підприємництва (№ 601)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з наукової роботи

В. В. Павліков

(підпис) (ініціали та прізвище)

2021 р.

Відділ аспірантури і докторантури

РОБОЧА ПРОГРАМА ВИБІРКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Соціальна та гуманітарна політика органів місцевого самоврядування
(назва навчальної дисципліни)

Галузь знань: 28 Публічне управління та адміністрування
(шифр і найменування галузі знань)

Спеціальність: 281 Публічне управління та адміністрування
(код і найменування спеціальності)

Освітня наукова програма: «Публічне управління та адміністрування»
(найменування освітньої програми)

Рівень вищої освіти: третій (освітньо-науковий)

Форма навчання: **заочна**

Харків 2021 рік

для здобувачів за спеціальністю 281 Публічне управління та адміністрування
освітньої програми «Публічне управління та адміністрування»

«28» 08 2021 р., – 11 с.

Розробник: проф., д. держ.упр., проф.

(посада, науковий ступінь та вчене звання)

(підпис)

Дегтяр А.О.

(прізвище та ініціали)

Гарант ОНП проф., д. держ.упр., проф.

(посада, науковий ступінь та вчене звання)

(підпис)

Дегтяр А.О.

(прізвище та ініціали)

Протокол № 1 від «28» серпня 2021 р. засідання кафедри № 601

Завідувач кафедри д. держ.упр., проф.

(посада, науковий ступінь та вчене звання)

(підпис)

Ковальчук В.Г.

(прізвище та ініціали)

ПОГОДЖЕНО:

Завідувач відділу
аспірантури і докторантури

В. Б. Селевко

В.о. голови наукового товариства
студентів, аспірантів,
докторантів і молодих вчених

С. С. Жила

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показника	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни (денна форма навчання)
Кількість кредитів 5	<p>Галузь знань 28 Публічне управління та адміністрування (шифр і найменування)</p> <p>Спеціальність 281 Публічне управління та адміністрування (код і найменування)</p> <p>Освітня програма Публічне управління та адміністрування (найменування)</p> <p>Рівень вищої освіти: третій (освітньо-науковий)</p>	<i>Вибіркова</i>
Кількість модулів – 1		Навчальний рік
Кількість змістовних модулів –3		2021/2022
Індивідуальне завдання немає		Семестр
Загальна кількість годин – 150 <i>кількість годин для заочної форми навчання: аудиторних занять -10 самостійної роботи -140</i>		4-й
		Лекції*
		6 годин
		Практичні, семінарські*
	4 годин	
	Самостійна робота	
	140 годин	
	Вид контролю	
	модульний контроль, диф.залік	

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить: 10/ 140.

* Аудиторне навантаження може бути зменшене або збільшене на одну годину залежно від розкладу занять.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета викладання навчальної дисципліни «Соціальна та гуманітарна політика органів місцевого самоврядування» є забезпечення оволодіння студентами знаннями щодо політики соціальної та гуманітарної сфер органів місцевого самоврядування в Україні в умовах глобального інформаційного суспільства та європейської інтеграції, зокрема: особливості здійснення гуманітарної політики України на сучасному етапі глобалізації та міграційних тенденцій, методологія соціальної роботи органів місцевого самоврядування, моделі оцінювання ефективності навчання в контексті європейської інтеграції, інноваційний підхід до формування інструментарію реалізації соціальної політики та ключові напрями розвитку гуманітарної сфери України в контексті реформаційного політичного процесу.

Завдання: Формування у здобувачів належного рівня знань щодо сутності та основних складових теорії і практики здійснення соціальної та гуманітарної політики органів місцевого самоврядування, сформувані вміння та навички розробки і застосування організаційно-правових механізмів реалізації соціальної та гуманітарної політики в органах місцевого самоврядування соціально-гуманітарного розвитку, налагодження взаємодії держави та громадянського суспільства в соціально-гуманітарній сфері.

Компетентності, які набуваються:

загальні:

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

спеціальні:

- здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в публічному управлінні та адмініструванні й дотичних міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з публічного управління та адміністрування й суміжних галузей.
- здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проекти в публічному управлінні та адмініструванні й дотичні до неї міждисциплінарні проекти, лідерство під час їх реалізації.

Очікувані результати навчання:

- мати передові концептуальні та методологічні знання з публічного управління та адміністрування й на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідної галузі, отримання нових знань та/або здійснення інновацій.
- розуміти загальні принципи та методи публічного управління та

адміністрування, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері публічного управління та адміністрування й у викладацькій практиці.

Пререквізити – «Обробка та аналіз результатів наукових досліджень з використанням ІТ», «Наукові іншомовні комунікації».

Кореквізити – «Управління науковими проектами», «Державна інформаційна політика».

3. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1

Соціальна та гуманітарна політика органів місцевого самоврядування

Змістовий модуль 1

Теоретико-методологічні основи соціального та гуманітарного розвитку

Розглядаються концептуальні основи соціального та гуманітарного розвитку в Україні, методи соціальної роботи органів місцевого самоврядування, особливості і основні напрями гуманітарної політики в галузі освіти, науки і культури України в умовах євроінтеграції, пріоритетні напрямки вдосконалення та розвитку організації системи соціального захисту України.

Тема 1. Концептуальні основи гуманітарного розвитку та гуманітарна політика держави.

Концептуальна сутність та особливості гуманітарної політики. Взаємозв'язок гуманітарної та соціальної політики і діяльності органів місцевого самоврядування.

Основні напрями здійснення гуманітарної політики в умовах глобального інформаційного суспільства. Особливості здійснення гуманітарної політики України на сучасному етапі глобалізації та міграційних тенденцій. Особливості і основні напрями гуманітарної політики в галузі освіти, науки і культури України в умовах євроінтеграції.

Методологія і методи соціальної роботи органів місцевого самоврядування

Тема 2. Методологія і методи соціальної роботи органів місцевого самоврядування

Поняття «метод» і «методологія» у соціальній роботі. Виникнення і розвиток методології соціальної роботи. Характеристика методів соціальної роботи. Сутність методів соціальної роботи (соціально-економічних, організаційно-розпорядчих, психолого-педагогічних) органів місцевого самоврядування. Сутність і види соціальних технологій у соціальній роботі. Інноваційні соціальні технології. Технології соціального прогнозування.

Тема 3. Система соціального захисту населення України

Сутність категорій «соціальний захист», «соціальне забезпечення», «соціальна допомога» і «соціальна підтримка». Історичні аспекти розвитку соціального захисту.

Необхідність соціального захисту в сучасних умовах євроінтеграції. Об'єкти і суб'єкти соціального захисту в системі органів місцевого самоврядування. Пріоритетні напрямки вдосконалення та розвитку організації системи соціального захисту України.

Змістовий модуль 2

Моніторинг і оцінювання соціального та гуманітарного розвитку

Розглядається проблематика та методи моніторингу адміністративних і соціальних послуг. Моніторинг і оцінювання у сфері соціальної та гуманітарної робіт. Моделі оцінювання ефективності навчання в контексті європейської інтеграції. Критерії якості досліджень та обґрунтування доречності досліджень в соціальній та гуманітарній сферах.

Тема 4. Моніторинг і оцінювання діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в соціально-гуманітарній сфері.

Законодавчі засади регулювання моніторингу і оцінювання діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування.

Моніторинг та оцінювання непрограмної діяльності органів публічної влади. Основні проблеми та методи моніторингу адміністративних і соціальних послуг.

Моніторинг і оцінювання у сфері соціальної та гуманітарної робіт.

Тема 5. Моніторинг і оцінювання навчальних, адвокаційних, інформаційних та інших заходів.

Заходи вирішення проблематики навчальних закладів. Моделі оцінювання ефективності навчання в контексті європейської інтеграції. Вплив інформаційних та навчальних заходів на розвиток соціальної та гуманітарної сфер.

Методика критеріїв оцінювання адвокаційних, інформаційних та інших заходів.

Моніторинг і оцінювання дослідницьких проектів.

Тема 6. Моніторинг і оцінювання дослідницьких проектів

Моніторинг і оцінювання досліджень в Україні державними установами та недержавними організаціями. Проблематика актуальності якості досліджень. Критерії якості досліджень та обґрунтування доречності досліджень в соціальній та гуманітарній сферах.

Змістовий модуль 3 Концептуальні підходи до реалізації соціальної та гуманітарної політики

Розглядається інноваційний підхід до формування інструментарію реалізації соціальної політики. Сутність гуманітарного розвитку в політичному,

економічному, соціальному та культурному вимірах. Основні принципи та національні пріоритети реалізації гуманітарного розвитку України в сучасних умовах.

Тема 7. Інноваційні підходи до формування інструментарію реалізації соціальної політики держави.

Інноваційний підхід до формування інструментарію реалізації соціальної політики. Результативність процесу забезпечення формування інструментарію при реалізації державної соціальної політики.

Тема 8. Ключові напрями розвитку гуманітарної сфери України в контексті реформаційного політичного процесу. Сутність гуманітарного розвитку в політичному, економічному, соціальному та культурному вимірах. Основні принципи та національні пріоритети реалізації гуманітарного розвитку України в сучасних умовах.

4. Структура навчальної дисципліни

Назва змістовного модуля і тем	Кількість годин				
	Усього	У тому числі			
		л	п	лаб.	с. р.
1	2	3	4	5	6
Модуль 1					
Змістовний модуль 1. Теоретико-методологічні основи соціального та гуманітарного розвитку					
Тема 1. Концептуальні основи гуманітарного розвитку та гуманітарна політика держави	20	2	2		16
Тема 2. Методологія і методи соціальної роботи органів місцевого самоврядування	16				16
Тема 3. Система соціального захисту населення України	18				18
Разом за змістовним модулем 1	54	2	2		50
Модуль 2 Моніторинг і оцінювання соціального та гуманітарного розвитку					
Тема 4. Моніторинг і оцінювання діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в соціально-гуманітарній сфері	16				16
Тема 5. Моніторинг і оцінювання навчальних, адвокаційних, інформаційних та інших заходів	18	2			16
Тема 6. Моніторинг і оцінювання дослідницьких	18				18

проектів					
Разом за змістовним модулем 2	52	2			50
Модуль 3. Концептуальні підходи до реалізації соціальної та гуманітарної політики					
Тема 7. Інноваційні підходи до формування інструментарію реалізації соціальної політики держави	22	2			20
Тема 8. Пріоритетні напрями розвитку гуманітарної сфери в Україні	20				20
Модульний контроль	2		2		
Разом за змістовним модулем 3	44	2	2		40
Усього годин	150	6	4		140

5. Теми семінарських занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		
	Разом	

6. Теми практичних занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1	Методологія і методи соціальної роботи органів місцевого самоврядування	2
	Разом	2

7. Теми лабораторних занять

Не передбачено

8. Самостійна робота

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1	Концептуальні основи гуманітарного розвитку та гуманітарна політика держави	16
2	Методологія і методи соціальної роботи органів місцевого самоврядування	16
3	Система соціального захисту населення України	18
4	Моніторинг і оцінювання діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в соціально- гуманітарній сфері	16

5	Моніторинг і оцінювання навчальних, адвокаційних, інформаційних та інших заходів	16
6	Моніторинг і оцінювання дослідницьких проєктів	18
7	Інноваційні підходи до формування інструментарію реалізації соціальної політики держави	20
8	Пріоритетні напрями розвитку гуманітарної сфери в Україні	20
	Разом	140

9. Індивідуальні завдання

Не передбачено

10. Методи навчання

Словесні, наочні, практичні (пояснювально-ілюстративний); аудиторні та дистанційні; розв'язання ситуацій; робота в малих групах; самостійна робота

11. Методи контролю

Поточний контроль (теоретичне опитування й розв'язання практичних завдань), модульний контроль (тестування за розділами курсу) та підсумковий (семестровий) контроль (залік).

12. Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують здобувачі

Змістовні модулі	Максимальна кількість балів			
	усього	практ.	лабор.	сам.робота
МОДУЛЬ 1	100			
Змістовний модуль 1	20	20		
Змістовний модуль 2	25	25		
Змістовний модуль 3	25	25		
Індивідуальне завдання				
Підсумковий контроль	30			

Під час складання семестрового *диф.заліку* здобувач має можливість отримати максимум 100 балів.

Критерії оцінювання роботи здобувача протягом семестру

Задовільно (60-74) – мати мінімум знань і умінь для забезпечення програмних результатів навчання. Відпрацювати та захистити всі практичні роботи.

Добре (75-89) – знати основні теми дисципліни. Достатньо знати групи основних ознак адміністративного процесу в органах публічного управління в площині внутрішньої (закритої ззовні) діяльності органів публічної влади; вміти проводити аналіз нормативно-правового забезпечення управління адміністративними процесами в регіональних економічних системах. Відпрацювати та захистити всі практичні роботи.

Відмінно (90-100) – мати знання, що дозволять самостійно, вільно та обґрунтовано відповідати на будь які питання щодо сучасних механізмів

управління адміністративними процесами в регіональних економічних системах в Україні, вміти виміряти продуктивність, результативність та ефективність публічного адміністрування виконувати діагностику розвитку регіональних економічних систем в процесі прийняття державно-управлінських рішень, мати уявлення про шляхи вдосконалення механізму управління адміністративними процесами в регіональних економічних системах в Україні. Відпрацювати та захистити всі практичні роботи.

Шкала оцінювання: бальна і традиційна

Сума балів	Оцінка за традиційною шкалою
	Залік
90 – 100	Зараховано
75 – 89	
60 – 74	
0 – 59	Не зараховано

13. Методичне забезпечення

1. Дистанційний курс «Публічна політика в сфері соціально-гуманітарного розвитку» для аспірантів всіх форм навчання за спеціальністю 281 Публічне управління та адміністрування [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://dl.kname.edu.ua/course/view.php?id=974>.

14. Рекомендована література

Базова

1. Соціальна політика : навч. посіб. / Л. Д. Климаська, В.Є. Савка, Н. М., Хома [та ін.] ; за заг. ред. В. М. Пічі та Я. Б. Турчин. – 2-ге вид. випр. і доповн. – Львів : «Новий Світ-2000», 2020. – 318 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ns2000.com.ua/wp-content/uploads/2019/10/Sotsial-na-polityka.pdf>

2. Соціальна і гуманітарна політика : підручник / [авт. кол. : В. П. Трощинський, В. А. Скуратівський, М. В. Кравченко та ін.] ; за заг. ред. Ю. В., Ковбасюка, В. П. Трощинського. – К. : НАДУ, 2016. – 792 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://academy.gov.ua/humanity/pages/dop/7/files/adc02c1f-97ec-4c08-af12-831558ed85f1.pdf>

3. Соціогуманітарні чинники інтеграції і консолідації українського суспільства : аналіт. доп. / авт. кол. : В. П. Трощинський, В. А. Скуратівський, О.М. Петроє та ін. – Київ : НАДУ, 2018. – 160 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://academy.gov.ua/humanity/pages/dop/7/files/267ecd50-11de-436a-8b21-279e508e5592.pdf>

Допоміжна

1. Кришень О. В. Сфера соціального забезпечення як соціальний пріоритет: порівняльний аналіз регіональних Стратегій-2020. Публічне

адміністрування та національна безпека. 2019. № 6. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://doi.org/10.25313/2617-572X-2019-6-5527>

2. Кудлаєнко С. В. Державна соціальна політика у сфері економічних відносин: концептуальні засади. Вісн. Хмельницького нац. ун-ту. Економічні науки. 2017. № 2(1). С. 206 – 209. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vchnu_ekon_2017_2\(1\)_40](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vchnu_ekon_2017_2(1)_40)

3. Концептуалізація моделі гуманітарної політики в Україні на сучасному етапі реформ / С. Горбатюк // Ефективність державного управління. - 2018. - Вип. 2. - С. 80-90. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efdu_2018_2_11

15. Інформаційні ресурси

• Сторінка дисципліни знаходиться за посиланням: <https://mentor.khai.edu/course/view.php?id=3936>

• Сайт кафедри k601@khai.edu

• Електронний каталог науково-технічної бібліотеки Національного аерокосмічного університету ім. М.Є. Жуковського "ХАІ". - Режим доступу: <https://library.khai.edu/catalog>

- www.prezident.gov.ua – сайт Президента України
- www.rada.gov.ua – сайт Верховної Ради України
- www.kmu.gov.ua – сайт Кабінету Міністрів України
- www.me.gov.ua – сайт Міністерства економіки України